

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا
 مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
 الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (53) وَ أُنْيُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَ أَسْلِمُوا لَهُ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصِرُونَ (54) وَ
 اتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
 يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَ أَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ (55) أَنْ
 تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتًا عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
 وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ (56) أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ
 هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (57) أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى
 الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (58)
 بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَ اسْتَكْبَرْتَ وَ
 كُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (59) وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ

كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ

مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ (60) وَ يُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا

بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (61)

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

(62) لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (63)

Say: "O my Servants who have transgressed against their souls! Despair not of the mercy of Allah: for Allah forgives all sins: for He is oft-forgiving, most merciful. "Turn ye to our Lord (in repentance) and submit to Him, before the chastisement comes on you: after that ye shall not be helped. "And follow the best that which was revealed to you from your Lord, before the chastisement comes on you - of a sudden while ye perceive not!- "Lest the soul should (then) say: 'Ah! Woe is me!- In that I neglected (my duty) towards Allah, and was but among those who mocked!'- "Or (lest) it should say: 'If only Allah had guided me, I should certainly have been among the righteous!'- "Or (lest) it should say when it (actually) sees the chastisement: 'If only I had another chance, I should certainly be among those who do good!' "(The reply will be:) 'Nay, but there came to thee my signs, and thou didst reject them: thou wast haughty, and became

one of those who reject faith!" On the day of judgment wilt thou see those who told lies against Allah;- their faces will be turned black; is there not in Hell an abode for the haughty? But Allah will deliver the righteous to their place of salvation: no evil shall touch them, nor shall they grieve. Allah is the creator of all things, and He is the guardian and disposer of all affairs. To Him belong the keys of the heavens and the earth: and those who reject the signs of Allah,- it is they who will be in loss.

(اے نبیؐ) کہہ دو کہ اے میرے بندو، جنہوں نے اپنی جانوں پر زیادتی کی ہے،

اللہ کی رحمت سے مایوس نہ ہو جاؤ، یقیناً اللہ سارے گناہ معاف کر دیتا ہے، وہ تو

غفور و رحیم ہے، پلٹ آؤ اپنے رب کی طرف اور مطیع بن جاؤ اُس کے، قبل اس

کے کہ تم پر عذاب آجائے اور پھر کہیں سے تمہیں مدد نہ مل سکے۔ اور پیروی

اختیار کر لو اپنے رب کی بھیجی ہوئی کتاب کے بہترین پہلو کی، قبل اس کے کہ تم

پر اچانک عذاب آجائے اور تم کو خبر بھی نہ ہو۔ کہیں ایسا نہ ہو کہ بعد میں کوئی

شخص کہے "افسوس میری اُس تقصیر پر جو میں اللہ کی جناب میں کرتا رہا، بلکہ میں تو

الٹا مذاق اڑانے والوں میں شامل تھا۔" یا کہے "کاش اللہ نے مجھے ہدایت بخشی

ہوتی تو میں بھی متقیوں میں سے ہوتا۔" یا عذاب دیکھ کر کہے "کاش مجھے ایک

موقع اور مل جائے اور میں بھی نیک عمل کرنے والوں میں شامل ہو جاؤں۔"

(اور اس وقت اسے یہ جواب ملے کہ) "کیوں نہیں، میری آیات تیرے پاس آ چکی تھیں، پھر تو نے انہیں جھٹلایا اور تکبر کیا اور تو کافروں میں سے تھا۔" آج جن لوگوں نے خدا پر جھوٹ باندھے ہیں قیامت کے روز تم دیکھو گے کہ ان کے منہ کالے ہوں گے۔ کیا جہنم میں متکبروں کے لیے کافی جگہ نہیں ہے؟ اس کے برعکس جن لوگوں نے یہاں تقویٰ کیا ہے ان کے اسباب کامیابی کی وجہ سے اللہ ان کو نجات دے گا، ان کو نہ کوئی گزند پہنچے گا اور نہ وہ غمگیں ہوں گے۔ اللہ ہر چیز کا خالق ہے اور وہی ہر چیز پر نگہبان ہے۔ زمین اور آسمانوں کے خزانوں کی کنجیاں اُسی کے پاس ہیں۔ اور جو لوگ اللہ کی آیات سے کفر کرتے ہیں وہی گھائے میں رہنے والے ہیں۔

(ऐ नबी) कह दो कि ऐ मेरे बन्दो, जिन्होंने अपनी जानों पर ज़्यादाती की है, अल्लाह की रहमत में मायूस न हो जाओ, यकीनन अल्लाह सारे गुनाह माफ़ कर देता है, वह तो गफ़ूररहीम है | पलट आओ अपने रब की तरफ़-और मुतीअ बन जाओ उसके, क़बल इसके कि तुमपर अज़ाब आ जाए और फिर कहीं से तुम्हें मदद न मिल सके | और पैरवी इख्तियार कर लो अपने रब की भेजी हुई किताब के बेहतरीन पहलू की क़बल इसके कि तुमपर अचानक अज़ाब आ जाए और तुमको ख़बर भी न हो | कहीं ऐसा न हो कि बाद में कोई शख्स कहे, “ अफ़सोस

मेरी उस तकसीर पर जो मैं अल्लाह की जनाब में करता रहा, बल्कि मैं तो उल्टा मज़ाक़ उड़ानेवालों में शामिल था ।” या कहे, “काश, अल्लाह ने मुझे हिदायत बख़शी होती तो मैं भी मुत्तकियों में से होता ।” या अज़ाब देखकर कहे, “काश, मुझे एक मौक़ा और मिल जाए और मैं भी नेक अमल करनेवालों में शामिल हो जाऊँ ।” (और उस वक़्त उसे यह जवाब मिले कि) “क्यों नहीं, मेरी आयात तेरे पास आ चुकी थीं, फिर तूने उन्हें झुटलाया और तकब्बुर किया और तू काफ़िरों में से था ।” आज जिन लोगों ने खुदा पर झूठ बाँधे हैं क्रियामत के रोज़ तुम देखोगे कि उनके मुँह काले होंगे । क्या जहन्नम में मुत्तकब्बिरों के लिए काफ़ी जगह नहीं है? इसके बर-अक्स जिन लोगों ने यहाँ तक़वा किया है उनके असबाबे-कामयाबी की वजह से अल्लाह उनको नजात देगा, उनको न कोई ग़ज़न्द पहुँचेगा और न वे गमगीन होंगे । अल्लाह हर चीज़ का खालिक है और वही हर चीज़ पर निगहबान है । ज़मीन और आसमानों के खज़ानों की कुंजियाँ उसी के पास हैं । और जो लोग अल्लाह की आयात से कुफ़्र करते हैं वही घाटे में रहनेवाले हैं ।